

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane celoletno . . . 180 K
mesечно . . . 15
za zased. ozemlje . . . 300
za inozemstvo . . . 40

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Mikloševa cesta št. 102
Telefon št. 72.
Upravištvos:
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 38.
Račun kr. poš. št. 6. vrniti
šte. 11.542.

Priprave profi Radičevim naklepom.

BEOGRAD, 6. decembra. (Izvir.) Na včerajšnji sejo ministrskega sveta so bili pozvani ban dr. Laginja in ministri dr. Drinković in dr. Kovačević, in sicer zaradi vesti, ki so prispale o Radičevih spletkah. Ban Laginja je bil poklican na odgovornost. Vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči vsake demonstracije in nemire o priliki zborovanja poslancev Radičeve stranke. Ban Laginja je dobil glede ukrepov vse potrebne instrukcije. Seja je bila mestoma jako burna. Laginja in oba hrvatska ministri so delali početka težkoče, končno pa so se morali udati. Za jutri je prepovedano v Zagrebu točenje vsakega alkohola. Ban je dobil ukaz, da mora preprečiti z najstrožjim postopanjem vsak protidržavni govor in tudi protidržavne in protidržavne vsklike in medklince. Naglašati je, da so bili ban Laginja in oba hrvatska ministri s svojim stališčem popolnoma osamljeni.

Zagreb, 6. decembra. „Večer“ objavlja iz Beograda nastopne informacije: Danes se je nadaljevala seja ministrskega sveta. Vsi člani kabine ta brez razlike strank so obsodili izjave Stefana Radiča proti naši državi, ki je edinstvena in kot taka priznana po vseh državah. V tej obsodbi je bil posebno odločen minister dr. Korošec. Banu dr. Laginji so bile dane instrukcije za primer, ako bi potreboval orožništvo za ohranitev reda. Vojni minister je obvestil armijskega poveljnika v Zagrebu, da po potrebi stavi banu vojsko na razpolago.

Beograd, 6. decembra. Ban Laginja in ministri Drinković sta bila danes sprejeta pri regentu v avdienci.

Beograd, 5. dec. Povodoma nameravanli sklepov in demonstracij Radičeve seljačke stranke v Zagrebu dne 7. in 8. t. m. se čuti predsednik ministrskega sveta g. dr. Vesnić primoran, izjaviti nastopno: Navajeni na avstrijsko in madžarsko pojmovanje operirajo gotovi politiki v naši ujedineni kraljevini še danes s pojmi o nekem izvenzakonitem stanju s tež-

njo, da tem potom nasprotujočemu v vsaki državi vsilijo celokupnosti svojo posebno voljo. Vendar pa mora biti vsakdo v naši državi na čistem v tem, da so volitve dne 28. pr. m. bile izvršene v vsej državi kot enotni, nedeljivi celoti in da morajo na ta način izvoljeni poslanci vršiti svoje mandate edinole v ustavotvorni skupščini, ki se po zakonu sestane dne 12. t. m. v Beogradu. Edino tukaj na način, ki je na vsem civiliziranem svetu nesporen, sprejeti sklepi bodo imeli ustavno in zakonito moč. Z ozirom na to ne morem verjeti, da bi resni politični ljudje, med njimi niti g. Radič s svojimi prijatelji, mogli nameravati kakih drugih manifestacij. Vlada je odgovorna za red v vsej državi ter ne bo dopustila, da se ta ruši niti v Zagrebu povodom zborovanja seljačke stranke. Ako pa se to vendar zgodi, bodo za to odgovorni merodajni krivci, z drugimi besedami, poleg izgnanikov vodstvo stranke samo.

Zagreb, 6. decembra. (Izvirno). Vesti, da je vlada sklenila najenergičnejše korake proti vsaki protidržavni akciji Radičeve stranke so bile sprejete v vsej narodni javnosti z velikim zadoščenjem. Napravile pa so globok vtis tudi v Radičevih krogih. Kakor izvemo nocoj so pričeli voditelji stranke razmišljati o reviziji svojega načrta, ker vidijo, da se država resno postavlja v bran proti sovražnim naklepom. Pri Radiču so se danes celo popoldne vršile konference. Izgleda, da so se Radičevci v zadnjem trenutku odločili za milejšo in opreznjšo taktiko.

Beograd, 6. decembra. (Izvirno). Dočim so se radikalni listi zadnje dneve močno prilizovali Radiču, so ga pričeli sedaj pod vtisom včerajšnje in današnje seje ministrskega sveta ostro napadati. Vesnićeva energična izjava je napravila na vse ugoden vtis in je pričakovati, da bo imela zagrebska vlada dovolj takta in energije, da po danih navodilih centralne vlade prepreči vsake demonstracije Radičevcev v sredo v Zagrebu.

Italija kapitulira pred D'Annunzijem.

Lugano, 6. decembra. Italijanski vojni minister Buonomi je izjavil d'Annunzijevo zastopniku, da je bila blokada proglašena v skladu s pogodbo o razveljavi vojne. D'Annunzio je na to odgovoril, da bo regeza Reke za enkrat odstopila od napovedbe vojnega stanja pod pogo-

jem, da italijanska vlada popolnoma razveljavi sovražne Cavigliove ukrepe proti Reki.

Rim, 6. decembra. Kakih 100 senatorjev je poslalo d'Annunziju brzojavko, v kateri mu priporočajo zmernost in ga svare pred prelivanjem bratske krvi.

Važne odločitve za naše združništvo.

Zagreb, 6. dec. (Izvir.) Danes se je tu pričelo zborovanje glavnega Saveza zemljoradniških zadrug. Zastopane so vse zadrugne zveze države. Na današnji seji se je razpravljalo vprašanje o državnem kreditu za zadrugne in o državni podpori za že obstoječe zadrugne in osnivanje novih zadrug. Glede državnega kredita je ministrstvo poljoprivrede predložilo načrt, po katerem bi se osnovala v Beogradu zadrugna kreditna centrala, kateri bi dala država 50 milijonov brezobrestnega kredita. Razen tega bi dobila centrala podporo tudi iz razredne loterije. Posamezne zadrugne zveze bodo poslale o tej stvari glavnemu Savezu v Beograd svoja podrobna mnenja in predloge. Glede podpore, katero bi dala država posameznim savezom, je bilo sklenjeno, naj da država podporo glavnemu Savezu v Beogradu, ki jo

potem razdeli posameznim zadrugnim zvezam. Podpora bi se dajala za zadrugno propagando, za revizijo zadrug, za poučevanje o zadrugnih stvareh in za nabavo potrebnih predmetov in osnovanje novih zadrug. Konferenca je razpravljala tudi o zakonskem načrtu, s katerim bi se izenačili vsi obstoječi zakoni o zadrugah. V ta zakon bi bila vnešena tudi določba glede državne podpore. Država bi občevala s posameznimi zadrugnimi zvezami preko glavnega Saveza v Beogradu.

Jutri se vršijo volitve novega vodstva. Dosedanji predsednik dr. Korošec je izgubil, kakor vse kaže, povsod zaupanje jugoslovenskega združništva.

Beograd, 6. decembra. (Izvirno). Danes je bil podpisan ukaz o imenovanju Adolfa Ribnikarja za poverjenika za socialno politiko pri deželni vladi v Ljubljani.

Demisija vlade vsredo

Beograd, 9. decembra. (Izvir.) Demisija Vesnićeve vlade se izvrši 8. ali 9. decembra.

Beograd, 6. decembra. (Izvirno). Kakor zatrjujejo radikalni političarji, je dr. Vesnić izjavil da pod nobenim pogojem ne sprejme sestave novega kabineta. Radikalci smatrajo, da mora Pasič prevzeti sestavo vlade.

Beograd, 6. decembra. (Izvirno). Dočim je radikalno časopisje prepel forsiral vesti, kakor da je bila Pasiču ponudena sestava novega kabineta kar pa je Pasič odklonil, nastopa sedaj radikalno časopisje kar odkrito zahteva, da se mora poveriti sestava nove vlade Pasiču. Istočasno vrše radikalci na demokrate pritisk, da prekinje svoje zveze z levimi skupinami pri čemur mislijo v prvi vrsti na socialne demokrate. Radikalci bi radi na ta način spravili demokrate v reakcionaren blok, kateremu bi se pridružil tudi Korošec. Demokratski politiki pa so proti taki kombinaciji in bi pristali na kooperacijo z radikalci le za ustavno vprašanje. Ta kooperacija bi bila samo ad hoc, ker je popolnoma izključeno, da bi demokratska stranka resignirala na svoje dosedanje zahteve v nekaterih važnih socialnih in gospodarskih vprašanjih. Radikalci zahtevajo od demokratov, da prenehajo flirtovati s sumljivimi elementi in groze v nasprotnem slučaju, da ne gredo z njimi skupno v vlado.

Prisega za nove poslance.

Beograd, 6. decembra. (Izvir.) V poslovniku za konstituantno se nahaja odredba, da morajo izvoljeni poslanci položiti prisego kralju, državi in narodnemu edinstvu. Vsak poslanec, ki ne bi hotel izvršiti te zakletve, ali pa s kako omejitvijo, izgubi svoj mandat.

Novi volilni rezultati.

BEOGRAD, 6. decembra. (Izvir.) Notranje ministrstvo je dobilo uradno poročilo o naknadnih volitvah za konstituantno, ki so se vršila včeraj v Vojvodini. Zmagala je lista socialnih demokratov, tako da dobe socialni demokrati v Vojvodini en mandat več, radikalci pa en mandat manj, torej samo 21 mandata.

Split, 6. decembra. (Izvirno). V Dalmaciji je bilo oddanih skupno 50.441 glasov. Količnik je znašal 5605. Dobili so klerikalci 13.998, težaki 11.181, komunisti 7.976, radikalci 6.002, demokrati 5.190, izvenstrankarska lista 3.197, Drinkovičeva lista 2917 glasov. Izvoljeni so bili 3 klerikalci Litre, Mazzi, Dulbii, Litre, trije težaki: Franič, Vrsalović, Lovčević, komunist Jelaska, radikalec Ljuba Jovanović, demokrat dr. Krstelj, dr. Trumbić in ministri dr. Drinković. Drinkovičeva lista je dobila 129 glasov več kakor je znašal klerikalni ostanek, tako da je znani klerikalni petelin Banić propadel.

Wranglovo brodovje.

Beograd, 6. decembra. (Izvir.) Kakor se v političnih krogih govori, je general Wrangel ponudil svoje vojno brodovje Jugoslaviji, ki bi bila na ta način takoj prišla v posest bojnih edinic za obrambo svojega morskog obrežja. Proti tej ponudbi je italijanska vlada pričela velike intirige, ki so imele uspeh. Antanta ne dovoli, da preidejo Wranglovo ladje v posest naše države. Wranglovo brodovje je marveč dobilo ukaz, da naj se poda v Bizerto. Podobno je s trgovskimi ladjami, katere so hoteli Rusi uporabiti za veliko jugoslovensko-rusko pomorsko društvo. To brodovje mora — v Toulon. Vse se godi pod zunanjo obliko, da je Francija vzela Wrangla — pod svojo zaščito.

Velik govor dr. Trumbića o sporazumu z Italijo.

Split, 6. decembra. Včeraj je na velikem shodu dr. Trumbić poročal o rešitvi jadranskega vprašanja po rapalskem sporazumu. V začetku svojega govora je omenjal razvoj jadranskega vprašanja od njegovega početka do končne rešitve. Položaj ob prihodu v S. Margherito je bil zelo neenak. Italijanska delegacija je bila pripravljena odnehati glede Logatca, Kastva in Klisa, izjavila pa je, da je nemogoče, da bi odstopila od kakih drugih glavnih točk. Za naše delegate spricho odgovornosti, sta bili dve možnosti: sprejeti ali prekiniti.

Nam je bilo jasno, da bi prekinenje pogajanj poostriilo odnose in da bi za dogleden čas izgubili možnost, da se nam vrnejo okupirani kraji, neokupirani pa da ostanje še dalje pod tujo kontrolo. Razen tega bi ojačili v tem primeru elemente, ki računajo na razpad naše države, s tem pa bi zopet trpel naš prestiž v inozemstvu. Dasi s težkim srcem, smo zato sklenili, da sprejmemo glavne pogoje. Z rapalsko pogodbo smo glede Sušaka in Zadra dosegli uspehe, ki se ne smejo podcenjevati. Sklenili smo z Italijo sporazum diplomatskega značaja proti povratku Habsburgovcev. Ni dvoma, da so bili z novo situacijo na Jadranu žrtvovani znatni deli našega naroda, toda žrtvovani so bili ideji neodvisnosti in konsolidacije naše države. Končano je vprašanje naših mej, ki je največje važnosti spricho konstituantne. Neprecenljive važnosti je dobiček, ker smo dosegli popolno neodvisnost brez omejitve naše suverenosti na suhem in na morju. S tem je rešeno tudi vprašanje Črne gore in so na mah uničene nade onih, ki so v Črni gori iskali oporišče za rušenje in razpad naše države. — Na koncu je dr. Trumbić pojasnil, zakaj se niso mogle zahtevati garancije za naše brate, ki pridejo pod italijansko suvereniteto, tako, kakor so jih dobili Italijani v Dalmaciji. Po sklepu mirovne konference se je namreč to načelo naložilo samo malim državam, ne pa velesilam. Vendar pa je italijanska delegacija obetala, da se bo v italijanskem parlamentu podala taka izjava, ki bo obvezna in s katero bodo zadostno zavarovana prava naših rojakov v kraljevini Italiji. Dr. Trumbić je končal svoj govor z izjavo, da je v usodnem času graditve naše nove skupne zgodovine delal kakor je vedel in mogel za ves naš troimenski narod, da je njegova vest čista in da si nima ničesar očitati; bodoči rodovi bodo imeli o tem izreči svojo sodbo. Med burnim navdušenim in dolgotrajnim ploskanjem je končal dr. Trumbić svoje poročilo.

Konstantin proglašen za grškega kralja.

Pariz, 6. decembra. Plebiscit se je z ogromno večino izrekel za kralja Konstantina. V Atenah so se vršile sinoči velike rojalistične manifestacije. Konstantin pride v Atene najbrž prihodnjemu nedeljo. Venizelosovi prpistiši se glasovanja niso udeležili.

Uradniška stavka v Avstriji.

Dunaj, 6. dec. (Izvir.) Stavka državnih nastavljenecv še vedno traja. Stavkajo uradniki takozvane grupe C, to so oni brez visokošolske naobrazbe. Dunajčanom so se priključili tudi uradniki v Solnodradu, Gradcu in Inomostu. Vsled stavke davčnih uradnikov trpi država milijonske škode. — Ker stavkajo tudi uradniki v tobačnih skladiščih, se ta teden ne bo izdalo za publiko nobenega tobaka.

Avtonomija in naš gospodarski razvoj.

Kakor poročajo iz Beograda, se je ministrski svet že zedinil glede načelnih točk naše bodoče ustave. Največjo težkočo je delalo poglavje o kompetenci centralne vlade in parlamenta, oziroma samoupravnih teles. Od vlade sprejeti načrt ustave določa, da se ima cela država razdeliti v samoupravne edinice z 200.000 do 600.000, oziroma 800.000 duš. Slovenija bi tvorila dve oblasti. Vsaka dežela dobi svojo pokrajinsko skupščino, ki bo avtonomno upravljala vse zadeve, ki spadajo v njeno področje. Izven spora je, da je treba državno upravo čim najbolj decentralizirati, Beograd razbremeniti in kompetenco pokrajinskih uprav razširiti, gre pa v glavnem za kompetenco pokrajinskih skupščin, za vprašanje, kdo naj bo merodajen za vodstvo cele uprave v deželi.

Za sedaj je določeno, da prevzame pokrajinska skupščina samo one avtonomne zadeve, ki so v ustavi kot take našteje, med tem ko imajo preiti vsi drugi posli v področje državne uprave. Ali je ta določba za Slovenec ugodna? Kaj je bolje za Slovenec, da smo na slovenskih tleh „sami svoji gospodari“, ali pa da se smatramo kot nerazdružljiv del države in da iščemo svoj blagor v vsi jugoslaviji.

Gotovo, da bi bilo jako vabljivo, ako bi določila ustava, da smemo namestiti sami vse uradnike, politične in sodne, nadalje profesorje, učitelje itd. Lepo bi se tudi slišalo, ako bi razpolagali sami s prirodnimi dobrinami svoje zemlje, z gozdovi, rudami, vodami. Ravno tako privlačna je tudi pravica, da pridelujemo sami sami koncesije vseh vrst, obrtniške, trgovske, prometne. Naravno samoljubje nas takorekoč sili v to, da smatramo tako rešitev za najugodnejšo.

Pri tem pa pozabimo, da bi imele tudi vse druge pokrajine iste pravice na svojem ozemlju. Ako bo imela naša pokrajinska skupščina izključno pravico nameščati vse uradnike na Slovenskem, bodo imele iste pravice hrvatska, vojvodinska, dalmatinska in vse druge skupščine. Isto velja glede podelitve obrtniških in drugih koncesij in isto velja za izkoriščanje prirodnih bogastev. Neizbežna posledica bi bila, da bi mogel slovenski uradnik dobiti službo samo na Slovenskem, da bi mogel slovenski obrtnik dobiti dovoljenje za izvrševanje svoje obrti samo na Slovenskem. Uveljavila bi se Monroe doktrina: Slovenija Slovencem, na eni strani in Slovenci samo na Slovenskem na drugi strani.

Ali moremo sploh izhajati brez ostale Jugoslavije? Z Rapalsko pogodbo smo odrezani od morja in s tem nam je odzet bogat vir dohodkov. Vštevisi Prekmurje, šteje Slovenija okroglo en milijon prebivalcev, od katerih se peča nekaj na 60 % s poljedelstvom. Toda le mali odstotek teh poljedelcev pridelava dovolj žita za svojo potrebo. Naša dežela uvaža in bo tudi v bodoče uvažala žito iz drugih pokrajin Jugoslavije. Zato pa izvažajo industrijske in obrtniške proizvode in s temi plača deloma svoj zemljedelski primanjkljaj.

Slovenija pa bo imela v kratkem tudi velik inteligentni naraščaj. Imamo 30 meščanskih šol, trgovske šole, trgov. akademijo, obrtne šole, tehniko in univerzo. Poleg tega študira še na stotine visokošolcev študira na Dunaju, v Pragi, Brnu, Gradcu in Zagrebu. Kam pojde vsa ta inteligenca, ko dovrši študije? Gotovo je, da na Slovenskem ne dobijo vsi primernih mest vkljub temu, da imamo

še nekaj prostora tam, kjer so bili do prevrata Nemci. Ako bo obveljale avtonomije v tem zmislu, da deželne skupščine oddajajo vsa uradna mesta, bo morala v kratkem dobiti polovica naše inteligence prosjačiti pri hrvatski, vojvodinski in pri drugih avtonomijah za podrejena mesta in na stotine bo takih, ki sploh ne bo dobili kruha. Ali naj ribniški obrtnik izdeluje svojo „suho robo“ samo za Slovenijo, ali naj naše zadruge za izdelovanje klobukov, žbljev čevljev, prodajajo svoje pridelke samo na Slovenskem? Res je sicer, da avtonomija ne bi zakonitim potom zabranila trgovine med posameznimi deželami, ali vsaka dežela bi v prvi vrsti podpirala svojo domačo industrijo in obrt ter delala vse mogoče ovire produktom iz drugih dežel. Za Slovenijo pa velja načelo: *Prosta pot industriji, obrti, inteligenci in delavstvu po vsi Jugoslaviji*. Vsaka ovira bi pomenila hud udarec za razvoj našega gospodarstva.

Kako bo v konstituenti?

V soboto, dne 4. dec. je imel poverjenik Juraj Demetović v dijaškem demokratskem klubu »Jugoslavija« v Zagrebu predavanje, kjer je dal, kolikor je to sedaj sploh mogoče, prognozo o naši konstituenti. Zagrebški vseučiliščniki, ki stoje v demokratskih vrstah (in teh je večina), so silno marljivo sodelovali pri pripravah za volitve; zato je pa demokracija v Zagrebu nepričakovano dobro uspela. Prav primerno je zato bilo, da je Demetović prišel med nje ter jim podal svojo prognozo o konstituenti. JDS ima v toliko lahek položaj, ker je njena ideologija tista granitna skala, ki predstavlja državo; vse drugo so nianse, ki granita ne bodo mogle bistveno izpremeniti. Tristo poslancev utegne biti za ureditev države, kakor jo zamišlja JDS. Radičeve republike ne bo resno vzeti; to geslo je le »deus ex machina«, ki naj v sili pomaga; Radič je že opetovano pokazal dva obraza in z dvema bo nastopil tudi sedaj.

Pristaši »avtonomij« dosedanjih deželnih vlad so najhujši centralisti, t. j. centralisti v slabem pomenu te besede. Vlade velikih zgodovinskih pokrajin, kakor je Hrvatska, ali nezgodovinskih, kakor je Slovenija, so absolutno centralistične, zato za življenje škodljive; pod centralizmom zemaljske vlade v Zagrebu je bilo ljudstvo v svojih županijah popolnoma brez moči; ali je pod okrajnimi glavarstvi avstrijskimi ljudstvo imelo kako besedo? V Ljubljani bi Brejci absolutno vladali, a ljudstvo v svojih okrajih bi bilo brez vsake samoodločbe, to ljudstvo bi se vsled tega politično ne vzgajalo in ostalo — masa, ki le sluša in mara le slušati. Demokrati hočemo ljudstvu v njegovih pokrajinah in okrajih dati veljavo in moč, da si bo urejalo svoje življenje po svojih pravih potrebah in ne bo le služilo centralistom pri dosedanjih deželnih vladah. Županije in okrožni uradi ne smejo biti več samo »Durchlaufstellen« za akte...

Ljubljana se dobro spominja letošnjega železniškega štrajka aprila meseca, ko je v Ljubljani tekla kri. Ta štrajk je insceniral dr. Korošec iz politično-strankarskih namenov; takrat se je zdelo, da se bodo v Zagrebu (v mestnem svetu) komunisti in demokrati zblizali; to bi bilo nevarno za g. Korošca; zato je bilo treba poglobiti prepad med komunisti in »meščanskimi« strankami; kako to doseči? Korošec je izzval štrajk, povzročil prelivanje krvi in — brezdno je nastalo. Zdi se pa, da bo končno Korošec sam vanje padel.

Kakor je sicer za visokošolsko dijaštvo najvažnejše delo študij, moramo vendar pribiti, da v tako odločilnih časih, kakor so današnji, noben izobražen človek ne bi smel ostati ob strani političnega življenja ali si celo domišljati, da stoji posebno visoko, če je indiferenten. Zaradi tega nas veseli, da se dijaštvo tako vneto udeležuje političnih razprav in išče informacij.

Zadnikrat — Pegan.

Sedaj je nastopil čisto nepričakovano po 14 dneh računajoč s tem, da je utis moje javne izjave pozabljen in tla za zavijanje ugodna, navidezno v pasje ponižen tonu Pegan, da bi natresel peska v oči javnosti, ter prikri tisto strašno resnico z neko njemu lastno predrznostjo in to celo napram meni, o katerem ve, da se mi vsi najskrajnejši detajli tega strašga zločina znani.

Ta človek si upa mene, ki sem prevzel vslo kazensko pravno in moralno odgovornost pred svojo vestjo za svojo izjavo, ki je do skrajne pičice resnična, naslikati kot človeka, ki mu, če ne vedoma, »pa vsaj nevedoma« dela krivico!

Tudi danes ko je volilna borba že davno končana, imenujem Pegana ponovno vzpričo njegovega »poslanega« brezčastnega in brezvestnega izdajalca ubogega Brenceta in brezčastnega pomagača, denuncijanta in preganjalca svojega sošolca notarja Carlja in uboge njegove rodbine. Jaz samo čakam na tožbo. Če bi imel kaj časti, bi me bil tisto uro in minuto, ko je bral mojo izjavo, tožil ali aa samega sebe justificiral. Štefe je imel več poštenja in časti...

Pa aj Peganu ni zala, da bi se izvedela resnica — zakaj potem za vlačuje zadevo? — ni tako neumen, kakor hudeben, samo s tem ne računam, da so še pametnejši ljudje od njega, ki čisto dobro vedo, zakaj je priročil šele zdaj z dnem 25. novembra datirano »poslano« s katerimi operira vedno, kadar je tik pred kako usodepolno razpravo ali sodnim sklepom.

Ta človek išče danes milosti pred javnostjo in v svoji pasji ponižen tonu. Ta »junaški« Pegan, ki se ni strašil v časih dneh splošne grozote in strahote najbrezvestnejšega čina proti ubogemu svojemu sošolcu Carlju in njegovi rodbini, ki je denunciral slovenske ljudi zaradi septembarskih dogodkov in ubijal eksistence rodbin... Ta človek, ki ni imel srca in usmiljenja, ko je izrekel tiste strašne besede in javno nego zavratno med štirimi stenami proti avditorju, človek, ki ni našel usmiljenja v srcu, ko je uboga Carljeva žena, vsa ponižana hodila prosit okoli za svojega moža, — ta človek se danes skriva za svojo ženo in za svoje otroke in prosi milosti in usmiljenja. Ali je morda Carljeva rodbina in rodbina nesrečnega Brenceta kaj manj vredna kakor Peganova? Usmiljenje najde usmiljenje, dobrotu iz zove dobrotu. Zato Pegan danes ne najde usmiljenja pri nobenem pravičnem in častnem človeku. Kako pravična si povračujoča usoda!

Ista nevidna pravična roka je postavila mene, ki sem bil prav tako denunciran kakor Carlj, k tistemu sodišču, ki je vlačilo na morišče tiste nedolžne žrtve, ki jih je označevala Peganova družba kot srbofile in ki so zaradi tega bili zaznamovani kot »p. v.« in izročeni zaradi vsake količaje dvomljive izjave neizprosni smrti. Ista nevidna roka me je pripeljala v stik z dr. Adlešičem in tega zopet v stik s češkim človekom, ki mu je povedal tisto grozno resnico o Peganu, da je prišla tako na dan. Danes pa zavija hinavsko isti Pegan oči in vprašuje, kak vzrok naj je imel za svoj zločin, in vendar leži ta vzrok na dlani vsakega, ki pozna Pegana prirojeno hudobnost.

V tistih dnevih grozote in strahote je opravljala tista hijenska družba izdajalcev svoje domovine rabeljsko in denuncijatsko delo, katerim je v »Podobah iz sanj« postavljen »božje ogledalo«. Zdaj je prišel zanje dan plačila.

Dva je že zadela pravična usoda, in ravno Pegana, ki je bil po soglasnem mnenju vseh najslabši in najhudobnejši med njimi, naj bi se ognila? Ali misli Pegan, da je tista satanska izjava, da ga ni škoda če ga ustrelje in tisto prokleto njegovo početje, ki se je zdelo češkemu človeku strašno, s tem kaj olepšano, da hoče sedaj natveziti javnosti, da ga je doprinesel kot privatna oseba in ne kot zagovornik? Ali misli, da je kot privatna oseba prost pred svojo vestjo in narodom?

Zagrebško vseučilišče je vzelo doktorsko diplomu znanim izdajalcem domovine, — naj bo prepričan, da bi jo bil izgubil ob isti uri in minuti

tudi on in Susteršič, da sta promovirala v — Zagrebu...

Pod vtisom one vesti iz Zagreba sem naperil proti Peganu malo demonstracijo in — memento v nekem spisu, — to razobeša sedaj ta »doktor« Pegan v javnem listu v svojo sramoto!

Sam pravi, da se mu zdi, da ubijam »mrtvega psa«. Podpišem dobesedno z obema rokama. Jaz se ne dotaknem več tega — sit venio verbo — človek. Sodijo naj ga drugi in — pravični Bog! — Z bogom!

V Ljubljani, dne 6. grudnia 1920.

Dr. Josip Cir. Oblak, odvjetnik in predsednik »Gospodstvskega Zvona«.

To izjavo sem poslal vsem naprednim listom.

Politične beležke

+ Kočevski računi. V Kočevju imajo dobre politike. Namesto, da bi lepo stali v ozadju, silijo naprej in odkrivajo svoje pravo srce. Dasi je znano, da je JDS tudi glede volilne pravice priznavala enakopravnost vseh državljanov, torej tudi Kočevcev, dasi se je ravno ona v narodnem predstavništvu izrekla za to stališče in ga tudi med volilnim postopanjem uveljavljala, so se Kočevci pridružili klerikalni stranki. Znani avstrijski agitator Wenusch v družbi g. Ganslmayrja sta sklenila s klerikalno stranko pogodbo, s katero se je le-ta zavezala, da pusti vse nemške uradnike zlasti učitelje na njih mestih kakor v Avstriji. Sicer ni, kolikor je nam znano, nihče grozil s premestitvijo učiteljev, vendar sta Wenusch in Ganslmayr prinesla obljubo dr. Brejca, da bo Kočevje ostalo »nedotaknjeno«. Kočevci so vsled tajnega dogovora s SLS, ki vsebuje še druge določbe, vrgli na vso moč v boj za klerikalizem. Nam to ne more biti neljubo. Glasilo Kočevarjev »Der Genossenschaftler«, ki pod gospodarsko krinko tira Kočevce pod krivo palico, nam očita, da smo ob prevratu najostreje nastopali proti vsemu »nemškemu« življu. Naši Kočevci, moramo reči, nam niso bili na potu. Če se hočejo prilagoditi, bi lahko v naši državi mirno izhajali. Zdi se pa, da se SLS približujejo, ker jim pač diši dvomljivo stališče te stranke napram državi. Bodočnost pokaže, da so se Kočevci zelo, zelo zaračunali, ko so izročili svojo usodo klerikalcem. Kočevje je po novi situaciji pravzaprav obmejno mesto. Od Wenuschev in Ganslmayrjev ter pripadki od njih strupenega nacionalizma, ki je iz srda proti državi zajel kulturno prepričanje in prirojeni stud proti klerikalizmu, bomo Kočevje že še očistili! — Zaradi podrobnejše informacije o političnem značaju g. Ganslmayrja bodi še omejeno, da hvali tudi komuniste, češ da so tudi oni proti Srbom, in postavlja v uvodniku »Genossenschaftler« od 2. decembra 1920: »Da komunisti razen tega še glasno in jasno kriče: Živela republika, nič ne de. To si gotovo marsikdo misli, pa ne pove na glas.« Bravo, Ganslmayr!

+ Demokratski uspeh v Vojvodini. Novosadski radikalni list »Dunav« piše: Lojalno moramo konstatirati, da je demokratska stranka v Vojvodini dosegla velik uspeh. Demokratska stranka je nova stranka in je pri volitvah za konstituantno prvkrat afirmirala svojo moč. Mi, ozir. mnogi naši, smo podcenjevali demokrate. Danes mora vsak pameten politik računati z demokratsko stranko in misliti na sporazum z njo v najbližji bodočnosti. Sedaj nastane v Vojvodini vprašanje nove orientacije. Treba nam bo mnogo politične modrosti in medsebojne strpljivosti. Velikoserbsko gostilniško politiko moramo zavreči med staro železje, ker ta nas bo vedno osamljala. Sedaj je tu čas kompromisov in sporazumnega dela.

+ Dr. Lajinja sprejme mandat v Mostaru. Kakor se poroča »Riječ«, bo hrvatski ban dr. Matko Lajinja obdržal mandat v Mostaru, a mandat v virovitiški županiji bo prepustil donu Segviću.

+ Poslanec v zaporu. Komunistu dr. Radovanoviću, ki se nahaja v zaporu sodnega dvora v Osijeku, je predsednik sodišča izročil dekret, s katerim je izvoljen za poslanca, pri-

držan pa je še nadalje v zaporu.

+ Amerikanska eskadra z admiralsko ladjo »Olimpia« in admiralom Andrewsom je odplula v Kotor, da prisostvuje izkrcavanju Wranglove vojske. Prisostvovanje eskadre pri izkrcavanju označujejo francoski listi kot dokaz, da smatrajo zavezniki Wranglovo vojsko kot regularno vojsko priznane države.

+ Mala antanta. Praški »Národní Listy« razmotrivajo v uvodniku »Nove konstelacije« izpremenjen evropski politični položaj, ki je nastal po porazu Wrangla in po padcu Venizelosa, kar je obrnilo evropsko politično pozornost nase in jo odvrnilo od male antante, ki je v toplih poletnih dneh zažarela na nebu in ki je povzročala toliko skrbi. Od tega svetlega ozvezdja, ki bi segal od Balta do Egejskega morja, je ostalo samo dvoje zvezd: češkoslovaška in jugoslovanska. Vse ostalo pa je megleni mrak. Cdpadla je Poljska, izgubljena je Grška, s tem je tudi Rumunija izgubila interes na mali antanti. List zaključuje: »Namesto tega se je zablisknila v zadnjem času možnost druge, verjetnejše konstelacije, ki bi ozvezdje male antante pomnožila za novo zvezdo italijansko. Italija po rappalskem sporazumu kaže simpatije za tako zvezo, ka ti pa seveda zahtevala od Jugoslavije nekoliko samozatajevanja. In pot iz Češkoslovaške v Italijo pelje »svoji« Jugoslaviji. Češkoslovaška bi samo želela, ako se mala antanta namesto na sever razširi na jug.

+ Obisk predsednika bolgarske vlade Stambolijskega v Beogradu se splošno smatra za sedaj kot preuranjen. Ker je vlada pred ostavko, bi bil tudi obisk formalno brez pomena, ker bi Vesničeva vlada ne mogla dati nobenih obveznih izjav. Zato se splošno govori, da bo vlada sporočila Stambolijskemu, naj preloži svoj obisk in pride šele potem, ko konča konstituenta prvi del svojega zadatka in ko bo imenovana vlada, ki bi se mogla obvezno pogajati z bolgarsko. Iz istih razlogov se bo odložil tudi prihod rumunskega ministra zunanjih del Take Jonescu, ki bi imel priti te dni v Beograd.

+ Londonska konferenca. Iz Londona javljajo 4. dec.: Angleška vlada je konferenci predložila načela pogodbe za vzpostavitev trgovinskih odnošajev s sovjetsko vlado, ki jih je določila skupno z zastopniki sovjetske Rusije. Ministrski predsednik Leygues je temu nasproti zavzel stališče francoske vlade, ki se močno razlikuje od stališča angleške vlade. Francoska vlada se s sovjeti ne pogaja o gospodarskih vprašanjih, francoskim državljanom bo pa dano na prosto, če hočejo trgovati s komurkoli ali na lastno odgovornost. — Poročevalec Agence Havas je 4. dec. brzojavil v Pariz: Konferenca je končana. Ministrski predsedniki so po-

pol dne še ostali spujaj, če bi eventualno prišla poročila iz Aten. Pri tej priliki se je govorilo še o vprašanju trgovinskih odnošajev s sovjetsko Rusijo. Strokovnjaki, ki se sestanejo dne 13. t. m. v Bruslju, se bodo pečali vprašanji vojne odškodnine, kakor tudi z ukrepi finančnega značaja, ki bi jih bilo treba določiti, če kralj Konstantin zopet zasede grški prestol. Ministrski predsedniki se glede grškega problema popolnoma strinjajo. Ministrski predsednik Leygues je izjavil zastopniku Agence Havas, da je s pogajanjmi zelo zadovoljen.

Prosveta.

— Bobrov kozuh. Hauptmannovo tatinsko komedijo smo že imeli na našem odru, zato nas je zanimalo, kako jo bomo videli letos. Pesimisti so bili veselo presenečeni: igralo se je izborna n je bil to eden najboljših večerov. Steber vse igre je bila gospa Danilova, ki je nam podala Wolfkovo s tisto naravno umetnostjo, kakor smo jo svojčas videli v »Rudejem tatarju« ali »Henschlu«. Ob nji so se dobro razvili drugi igralci: posebno Rogoz in Danilo. Tudi Plut je bil dober. Peček je bil tip birokrata. Gledališče je bilo precej polno.

— Slovensko gledališče v Celju je uprizorilo v četrtek 2. t. m. in v soboto 4. t. m. na svojem odru Gabrijele Zapolske komedijo »Morala gospe Dulske«. Režijo je vodil novi ravnatelj gledališča g. Bratina, ki je žel s svojo otvoritveno predstavo mnogo zaslužene pohvale. Vse uloge so bile v srečnih rokah; dobro razpoloženje med občinstvom je vladalo do konca igre. Nastopili so: ga. dr. Kalanova (ga. Dulska), gđc. Vrbachova (Mjelja), gđc. Terstenova (Hesja), gđc. Dragica Mirnikova (Hanka), gđc. Hana Mirnikova (Juljaševička), gđc. Omladičeva (najemnica), gđc. Jurmanova (Todravora), g. Bratina (g. Dulsky) in gospod Kokot (Zbysko). V Celju imamo mnogo izbornih igralcev, katere bo g. Bratina znal tako izšolati, da bo izginila iz našega odra vsaka sled diletantizma. Želimo mu na važnem mestu mnogo uspeha.

— Krpanova kobila. K drugi obletnici Cankarjeve smrti je izdal doktor Oblak znanjo debato, ki se je lansko leto razvila med njim in dr. Tavčarjem. Brošura obsega oba podlistka dr. Tavčarja in odgovor dr. Oblaka na dr. Tavčarjeve nazore. Doktor Oblak se nam zdi kot zagovornik, ki brani Cankarja pred krivimi umenji. Človek bi sodil, da pri nas ne bo potrebno, a zdi se, da ne bo odveč, ako se vse to skupaj pove, da bomo na jasnem. Obletnica Cankarjeve smrti bi se morala pri nas po vseh šolah pri slovenskih urah slaviti s čitanjem njegovih del, oziroma s predavanji. Zato bo ta knjiga primeren opomin.

Domače vesti.

Ljubljana, 6. decembra

* Dr. Korošec je definitivno vrgel klerikalno avtonomijo v koš. Tako pravi naše poročilo iz Beograda. Minister za ustavotvorno skupščino, dr. Marković, je izjavil novinarjem, da se je dosegel v soboto popolni sporazum med vsemi člani kabineta, izvzemši oba zajedničarja Drinkoviča in Kovačevića, ki pa se tozadnjih debat in pogajanj nista udeleževala. Dr. Korošec je vztrajal pri klerikalnem načrtu samo tako dolgo, dokler se ni preprčil, da bi moral vsled svojega stališča izvajati konsekvence ter izstopiti iz vlade. Ker bi s tem bila izključena klerikalna stranka tudi iz ljubljanske deželne vlade, so klerikalci postali raje — »centralisti«.

Na vprašanje, kaj poret vodstvo SLS in ali odobrava preobrat svojega voditelja, da ima v tem oziru popoln dr. Korošec odgovoril radikalskim voditeljem, da ima v tm oziru popolno moč in da bo stranka njegovo stališče brezdvomno odobrila.

* Dr. Ivan Tavčar — starostni predsednik konstituant? Iz Beograda poročajo, da bo v slučaju, ako bi bila Pašiću poverjena sestava novega kabineta, predsednik prvim sejam konstituant dr. Ivan Tavčar kot najstarejši po letih.

* »Slovenija v drugič osvobodjena«, tako govorijo v Beogradu po volitvah. Prvič je bila Slovenija osvobodjena leta 1918. od avstrijskega su-

ženjstva, sedaj po dveh letih pa od rimskega klerikalizma. Potrebno je bilo eno kot drugo.

* Za zvezo Slovenije z morjem sta intervenirala pri ministru za javna (?) dela dr. Rybář in dr. Trinajstić. Ta zveza naj se ustvari tako, da se čim prej prične z zgradbo železniške proge Kočevje-Brod Moravica. Kakor znano, se nahaja to vprašanje že v štadiju razmotrivanja, ker je minister Kukovec povodom razprav o rappalski pogodbi v ministrskem svetu opozoril na neobhodno potrebo direktne zveze med Ljubljano in Sušakom.

* »Eljen Korošec«. Za časa volitev so bili med Prekmurce razdeljeni volilni oklici slovenske klerikalne stranke, ki so začenjali z besedami: »Testeverek! Polgartarsag! Katholikusok és Evangélikusok!« in vabili katoličane in protestante, da volijo stranko dr. Korošca. Oklici so končali z besedami: »Eljen doctor Korošec! Eljen!«

* Iz publike nam pišejo: V »Jutru« prinašate notico, v kateri se nekdo zgraža glede avstr. grbov v mariborski cerkvi. Zakaj v Maribor hoditi gledat to cerkveno avstrofilsko ljubezen, ko jo pa lahko ceneje vidite v naši stolnici v Ljubljani? Tudi zadaj na deželnem dvorcu je še par F. J. I. in v šentjakobski šoli v

veži in bogzina kje se... Čistimo to-
rej tudi v Ljubljani.

* **Imenovanje.** Vlada svetnik pri
poverjenstvu za kmetijstvo Ivan
Vertanek je imenovan za dvornega
svetnika.

* **Praznovanje narodnega prazni-
ka v Mariboru.** Notica pod tem na-
slovom, ki je izšla 3. t. m. v našem
listu ni povsem točna. Kakor nam
naknadno poročajo, je priredilo
»Društvo jugosl. akademikov v Ma-
riboru« skupno s srednješolsko mla-
dino v narod. gledališču slavnostno
akademijo, in sicer ob 11. uri za
višje in ob pol 17. uri za nižje raz-
rede srednjih šol. Obe akademiji sta
krasno uspeli in sta bili polni mla-
dine. Žalibog, in to je treba javno
ožigosati, kažejo gotovi »narodni«
in »inteligentni« krogi še vedno sa-
mo mlačnost napram domoljubnim
prireditvam mladine. Ne odbijajte
od sebe mladine; to se bo nad Va-
mi še bridko maščevalo! Tudi v obeh
mariborskih kinematografih so se
vršile na inicijativno zgoraj imeno-
vanega društva slavnostne predstave
za mladino ljudskih in meščanskih
šol, ki so bili nabito polni. Predstav-
ljali so potovanje regenta po Slove-
niji. Tako je mariborska mladina na
lep in dostojen način proslavila naš
največji praznik. Čast taki mladini!

* **Miklavž.** Vkljub vsej draginji je
bil letošnji ljubljanski Miklavž prav
radodaren. Miklavžev semenj sicer
ni bil tako velik kakor prejšnja leta,
a življenje na semnju je bilo prav
živahno. V nedeljo zvečer pa se je
pojavi Miklavž na vseh koncih in
krajih, v Narodnem in Mestnem do-
mu, v raznih društvi in šolah in je
delil z bogato roko. Pri Sokolu I. so
poskusili ob tej priliki poklicati kralja
Matjaža. Misel je bila prav posreče-
na, prizor dobro sestavljen. Gorski
duh pripelje kmeta (narod) pred ska-
lo in ko kmet prišede, da veruje v
kralja Matjaža, se skala odpre in v
votlini spi kralj Matjaž z vojsko.
Kmet mu skuša izvleči meč iz nož-
nice, kralj se zbudi in vprašuje o u-
sodi slovenske zemlje. Misel je torej
prav dobra in bo prav primerna za
male odre, posebno za kak Silvestrov
večer. Miklavža pa najbrže ne bo
mogla ta misel nadomestiti, ker je
tradicija močna in končno je naš Mi-
kavž tudi naroden in lahko mladino
dobro vzgaja.

* **Italijansko nasilstvo.** Na poslop-
ju Narodnega doma v Voloski-Opa-
tiji so imeli do nedavna hrvaški na-
pis. Sedaj ga ni več. Pooblaščenec
fašistov je namreč zahteval od za-
stopnika Narodnega doma, naj se
napis odstrani, da ne bo treba na-
silja. Zahteva je bila odklonjena. Ob-
nem pa je zastopnik Narodnega do-
ma protestiral pri civilnem komi-
sarju proti takemu nasilju. Komisar
pa je izjavil, da ne more ničesar storiti,
ker da je to razumljiv izliv opravi-
čenega duševnega razpoloženja. In res
so prišli ponoči in nasilno
odstranili hrvaški napis.

* **Uradnikom finančne straže.** K
notici, ki smo jo priobčili 4. t. m. v
»Jutru« smo prejeli sledeče pojasnilo:
Uradnikom finančne straže v območ-
ju mariborskega finančnega okrajne-
nega ravnanstva so se železniške
voznice, plačane povodom službe-
nih potovanj, povrnila že pred več
časom; v ljubljanskem finančnem
okraju nameščenim uradnikom fi-
nančne straže se pa nakažejo pripa-
dajoči zneski te dni. Krivo tej za-
kasnitvi je dejstvo, da so podrejeni
organi v Ljubljani zahtevali nekaj
pojasnil k prvotnim odredbam dele-
gacije in da so bile v nekaterih pri-
merih potrebne še ugotovitve dejanj-
skega stanja.

* **Promet na progi Sisek-Beograd.**
Prometno ministrstvo je odredilo po-
sebno komisijo, da uredi promet na
progi Sisek-Beograd, ki je z vagoni
tako zastavljena, da je vsel tega red-
ni promet resno ogrožen.

* **Pulj umira.** V zadnjih dveh letih
se je število prebivalcev Pulja od
70.000 zmanjšalo na 23.900. Ulice,
pa tudi cele hiše so prazne, vsled
česar seveda tudi cene stanovanj
znatno padajo.

* **Modri »blaudruk«.** Ljubljanski
trgovci nam piše: Pod naslovom
»Tatvina« poroča neki večernik o
vlomu pri trgovcu P. v Polzeli, pri
tem pa rabi za manufakturno blago
naravnost gorostasne izraze. Govori
o »krizastem blaudruku«, »črnem
blaudruku«, »modrem blaudruku«.
In vendar ve v Ljubljani vsak otrok,
da je manufakturno blago »Druck«
po slovensko »tiskovina« in da raz-

ločujemo »modro tiskovino« (Blau-
druck), »črno tiskovino« (Schwarz-
druck) in »beło tiskovino« (Weiß-
druck). Ime izhaja od tod, ker so na
modro ali črno pobarvano tkanino
ali pa na belo tkanino tiskane pike,
rože in sploh razni mali uzorci v
drugih barvah kakor je tkanina sa-
ma. Najpogostejša je modra tiskovi-
na. To informacijo bi dobil dotični
večernik pri najbližji kramarici v
Kopitarjevi ulici.

* **Delegati osiške sokolske župe**
so dospeli danes v Ljubljano, da se
sporazumejo s starešinstvom Jugo-
slovanske sokolske zveze glede so-
kolskega pokrajinskega zleta, ki se
vrši prihodnje leto na Vidov dan v
Osijeku.

* **Ljubljanski glavni kolodvor** do-
bi električno razsvetljavo. Pred po-
slopjem glavnega kolodvora v Ljub-
ljani so te dni položili kabele za
električno razsvetljavo. Prostor pred
kolodvorom kakor tudi poslopje sa-
mo dobi električno razsvetljavo.

* **Vesti o umoru dr. Sekule Drle-
vića,** o katerem se je nedavno poro-
čalo, da ga je ubil neki orožnik, so
popolnoma izmišljene. Te vesti je s
prozornim namenom spravil v itali-
janske liste bivši črnogorski mini-
ster in Nikitina desna roka Jovan
Plamenac. Sedaj se javlja, da živi
dr. Drlević živ in zdrav v Podgorici
in da je pri volitvah v konstituanto
kot kvalificiran kandidat Nikitine
»neutrálne« liste tudi sijajno pro-
padel.

* **Kongres zveze narodov.** Jugo-
slovansko združenje za zvezo naro-
dov v Beogradu je določilo za svoje
zastopnike na kongresu zveze naro-
dov v Zenevi gg. Ivana Žujovića,
dr. Veljkovića in dr. Jovanovića.

* **Za doktorja trgovskih ved** je
bil dne 2. t. m. promoviran g. Vladi-
mir Goljevčec na visoki trgovski
šoli Revoltella v Trstu.

* **Sokol v Kočevju** nam piše: Brat
dr. Vilko Maurer, notar v Kočevju,
je daroval 80 kron našemu Sokolu
v počestitev spomina dolgoletnega
šefa dr. Jurija Pučka, notarja v
Krškem. Lepa hvala!

* **Burcev v Beogradu.** Znani ruski
publicist in urednik lista »Obče dje-
lo«, Burcev, je prisel v Beograd.
Burcev je zadnje mesece bival na
Krimu, kjer je bil v kontaktu z ge-
neralom Wranglom. Ko se je Wran-
glova armada umaknila, bi bil Bur-
cev skoraj prišel v jetništvo. Burcev
je prepričan, da se bo veliki ruski
boljševizem zrušil, ako vse proti-
boljševiške sile ustvarijo splošno
fronto. Do generala Wrangla ima
Burcev mnogo zaupanja.

* **Za ključničarje.** Havbični arti-
lerijski polk v Mostaru oddaja služ-
bo polkovnega ključničarja. Izučeni
ključničarji, stanujoči v Ljubljani,
ki se zanimajo za to službo, dobe
pojasnila v mestnem vojaškem ura-
du v Mestnem domu.

* **Zagrebska borza gradi lastno**
palačo. Svet zagrebske borze je skle-
nil, da zgradi za borzo lastno mo-
numentalno palačo, ki bo stala na
ogalu Jurišičeve in Draškovičeve
ulice. Z gradbenimi deli se prične
prihodnjo pomlad.

* **Na Polzeli** je iz konzorcija tvor-
nice za strojilne ekstrakte izstopil
Karel Kurka in je sedaj edini lastnik
dr. Siegfried Wildi, švicarski držav-
ljan. —

Izpred porotnega sodišča.

Uboj. Pred ljubljanskim deželnim
sodiščem je danes ob 9. dopoldne
pričelo zimsko porotno zasedanje.
Zaradi uboja se je zagovarjal hlapec,
57letni vdovec Josip Vidmar, ker je
dne 10. oktobra t. l. v pivnici uda-
ril z vilnim drogrom na dvorišču An-
gele Čošnovar v Kolodvorski ulici
sohlapca Andreja Cetina tako nesre-
čno od zadaj po tilniku, da se je Ce-
tin zgrudil na tla in mrtev obležal
vsled pretresa možgan. Ker so po-
rotniki uboj soglasno zanimali in po-
trdili krivdo na prekoračenje silo-
brana, je bil Josip Vidmar obsojen
na štiri mesece strogega zapor.

Tatvina usnja. Pred današnje po-
roto je bil nadalje Albin Lenardič
obsojen na 16 mesecev težke ječe za-
radi hudodelstva tatvine. Lenardič
je v Žalini v zasednem ozemlju
ukradel Mariji Colji večjo množino
podplatov in usnja v skupni vred-
nosti 2052 lir. Usnje je prenesel pre-
ko meje v Jugoslavijo. Lenardič je
tatvino odkrito priznal. Porotniki
so njegovo krivdo soglasno potrdili.

Donava in donavska kemisija.

Poročali smo na kratko, da je
1. dec. na Dunaju otvorila svoja po-
svetovanja donavska komisija pod
predsedstvom angleškega admirala
Troubridge.

Donava je izredne gospodarske in
politične važnosti ne samo za deže-
le skozi katere ta reka teče, ampak
za vso srednjo Evropo in še poseb-
no za Anglijo. To spoznanje važno-
sti so Angleži izdali že davno, ko
so kupili večino akcij raznih av-
strijskih, madžarskih in rumunskih
paroplovnih donavskih družb. Da je
Donava za Jugoslavijo ogromnega
pomena, to ni treba še posebe do-
kazovati.

Zagrebski »Trgovinski list« od
5. decembra poudarja znova nekat-
re najvažnejše momente, ki bodo
morda za sklepe te komisije merodaj-
ni. List pravi, da morajo našo kra-
ljevino na konferenco spremljati po-
sebni interesi. Donava je važna pro-
metna žila za našo uvozno in izvoz-
no trgovino. Velik del njene dolžine
teče po naši zemlji. Na naši zemlji
se stekajo v Donavo štirje važni pri-
toki: Sava, Drava, Tisa in Morava.
Besede predsednika komisije, da se
zajedno z internacionalizacijo Do-
nave proglasi tudi internacionaliza-
cija njenih pritokov, glavno Save in
Drave, in važnejših umetnih vodnih
cest (projekrirani kanal Solun Dona-
va), to nas opozarja k premišljeni
previdnosti. Predstavniki antante ra-
di poudarjajo, da ima komisija sa-
mo tehnični in gospodarski značaj.
Ko bodo ta vprašanja urejena, se
komisija razide. Kaj je vse tehnično
ni povedano, jasno je samo, da so
Angleži že kupili velik del akcij
avstrijskih in madžarskih donavskih
paroplovnih družb in da je bil pri-
tisk na našo beograjsko vlado tako
močan, da smo se bali, da bomo
moralni odstopiti velik del rečnega
parka onim avstrijskim in madžar-
skim družbam, katere so zamenjali
angleški kapitalisti. Tudi trgovat-
nost, s katero se Angleška drži pred-
sedstva v tej komisiji, sili k premi-
šljevanju. Tehnične zadeve, katere naj
komisija uredi, niso tako nedolžne.
Za njimi tiče skriti angleški načrti.

Najkrajšo zvezo med Anglijo in
Azijo (Carigradom) nudi Donava.
Zveza od Donave do Jena ali Labe
ni težka. Kdor dominira nad tem
prometnim sredstvom, ima v oblasti
trgovino in gospodarstvo velikega
dela srednje Evrope in Azije. V tem
tiči tudi politični pomen Donave.
Ako se posreči Angliji rešiti donav-
sko vprašanje na ta način, da bo ona
imela največji del paroplovnega par-
ka v svojih rokah, da bo ona zidala
pristanišča in skladišča, potem bo
imela tudi ves vpliv na trgovino —
področje Donave bo prišlo v intere-
sno sfero velikobritanskega imperi-
ja. Ako bo večina paroplovnih pod-
jetij v angleških rokah, potem se
Angleži ne bodo več zadovoljili sa-
mo s pravico plovbe, ampak bodo
zahtevali tudi gotove udobnosti pri
prometu na kopnem. Pristanišča,
skladišča, tovarne za popravila ladij
to bo zidal tuji kapital. Tuje spedi-
cijske tvrdke bodo bogatele v Sisku,
Beogradu, Osijeku, Novem Sadu in
tako dalje. Pristanišča bodo potre-
bovala za svoje življenje in procvit
udobnih železniških zvez z zaled-
jem. Tudi tu bo rade volje tuji ka-
pital na razpolago. Vso tehnično in
gospodarsko strukturo paroplovbe
po Donavi bi izvedli Angleži — in
pokopana bi bila naša gospodarska
in z njo tudi politična svoboda. Taki
so interesi in tendenca Angležev, ki
bodo poizkusili vsa sredstva, da
ohranijo primat v svetovni trgovini
in da skrhajo ostrino vedno bolj na-
raščajajoče ameriške konkurence.

— Tudi Francija bo gledala — v
svojo korist —, da Jugoslavija ne
dobi preveč konkurenčnih možnosti
na škodo Avstrije, katero je treba
pač vedno in vedno negovati, da bo
pozabila hrepeneti po združitvi z
Nemčijo. Za Avstrijo in antanto je
treba studence dohodkov odpirati —
za Jugoslavijo zapirati, to je vodil-
na misel.

List zaključuje z upanjem, da bo-
mo zmogni v danem trenutku raztr-
gati vse finanjske in gospodarske
tuje verige. —

Gospodarstvo.

— **Poprava lokomotiv.** Ministrstvo
saobračaja se pogaja s Škodovimi
tvornicami glede poprave naših lo-
komotiv. Tudi Rumunija je pred
kratim izročila Škodovini tvornici
v popravilo okoli 500 lokomotiv.
Naša železniška uprava je oddajala
popravila na Madžarsko, a sedaj se
je pokazalo, da madžarske tvornice
niso sposobne, da izvrše to delo.

— **Konferenca Zadržnega Save-
za.** Danes se je pričela v Zagrebu
konferenca Zadržnega Saveza. Kon-
ferenca se udeležuje tudi predsednik
srbskih zadrug, Avramović. Zboro-
vanje se bo vršilo dva dni. Sklepalo
se bo predvsem o ustanovitvi za-
družne banke, ki naj bi finansirala
vse zadruge naše države.

— **Važno za one, ki prosijo za**
obrtna dovoljenja. V zmislu pred-
pisov začasnega finančnega zakona
smejo obrtna oblastva izdajati obrt-
ne liste, koncesije ali kakršnakoli
druga taka dovolila, ki so v zvezi z
dohodki za onega, komur se podele,
le takim osebam, ki se izkažejo z
uradnim potrdilom, da v plačilu dav-
kov niso na zaostanku. Stranke, ki
prosijo pri obrtnih oblastvih za obrt-
ne liste ali druga podobna dovolila,
opozarjamo, da v lastnem interesu
prilože prošnji potrdilo pristojne
davčne oblasti, da so poravnale vse
davke za pretekla leta in za minulo
polovico tekočega leta, ker bi se si-
cer prošnja ne mogla upoštevati.

— **Cene oglja,** ki je veljalo pred
meseci 17 do 18.000 kron, je sedaj
padla za 2000 kron in se dobi po
15 do 16.000 kron.

— **Nova kemična tovarna.** V Sara-
jevu se je osnovalo novo industrijsko
kemično podjetje, ki se bo bavilo z
izdelovanjem kemijskih preparatov.
Soudeleženi so poleg domačega kapi-
tala posebno ruski kemiki in inže-
njerji begunci.

— **Organizacija lesnih trgovcev.**
»Jugoslovanska šuma« zahteva, da
naj se vsi jugoslovanski lesni eks-
porterji združijo v Savez. Le na ta na-
čin bi zamogli vzdrževati inozemsko
konkurenco. Dosedanji način trgo-
vanja je naši državi samo škodoval.
Tudi naš les ni prihajal v inozemstvo
kot jugoslovanski, ampak kot avstrijs-
ki in madžarski.

— **Občni zbori podjetij.** Anglo-
ogrška sladkorna tovarna v Červenci
v Bački sklicuje za 19. t. m. iz-
redni občni zbor v Zagreb, na kate-
rem se bo podjetje s pomočjo Trgov-
sko-obrtne banke nacionaliziralo.
Podjetje bo povišalo svojo glavnico.
Tvornica je pridelala v normalnih
časih 500—600 vagonov sladkorja.
— **Karlovska industrija drva,** ki je
imela pred kratkim veliko afero, je
sklicala za 20. t. m. izredni občni
zbor, na katerem se bo sklepalo o
povišanju glavnice, ki znaša sedaj 10
milijonov kron. Večino delnic je po-
kupil zagrebski veletrgovec Rudolf
Pilepić za 700 do 750 kron za del-
nico, katere nominala znaša 400 K.
Vsled te transakcije delnic bo sedež
podjetja premeščen v Zagreb.

— **Nove tvornice.** V Velikem Beč-
kereku sta bili osnovani dve novi
tvornici, in sicer Ambrosia, d. d., z
glavnico 1.200.000 kron, ki se bavi
z izdelovanjem kandi-
tov, bombonov,
keksa in konserv. Druga tovarna iz-
deluje volno in ima glavnico 300.000
kron.

— **Vinogradniški kongres.** V so-
boto 4. t. m. so se sešli v Zagrebu
na poziv slovenskih vinogradnikov
zastopniki vinogradnikov iz vseh
pokrajin Jugoslavije, da se posvetu-
jejo glede ustanovitve državnega Sa-
veza vinogradnikov. Sestavljen je bil
pripravljalni odbor, ki bo izvedel
organizacijo. Za predsednika istega
je izvoljen ravnatelj Puklavec iz
Maribora, dodeljen pa mu je po en
tajnik iz vsake pokrajine. Konferenca
se je končala z najlepšim uspehom.

— **Blagovna borza v Zagrebu.**
Rafinirani špirit frko. postaja 24.75,
sirovi špirit 16.

— **Cene poljedelskim produktom.**
Novosadski trg: Pšenica 940—960,
slabe ponudbe; rž 750, ječmen 520
do 540, oves 260—280, koruza 350
do 370, moka nulerica 14.50. —
Hmeljski trg v Bački: Na hmeljskem
trgu v Bački se je plačeval hmelj po
13.500 kron za meterski cent.

Borze 6. decembra
Zagreb. Današnja borza je bila
jako slaba. Efekti so padli, valute
pa so se vzdržale na včerajšnji viši.

ni. Devize: Berlin 198 do 200,
Milan 506 do 509, London 485,
Newyork 138 do 139, Pariz 843 do
848, Praga 165 do 166, Dunaj 26.15
do 26.60. Valute: dolar 136 do
137, avstrijske krone 28 do 29, levi
160, funti 470 do 485, franki 845 do
850, napoleoni 460 do 464, marke
196 do 198, leji 205 do 212, lire
495 do 500, turške zlate lire 508.

	denar	blago
Banka za Primorje	1025	1085
Trg. obrt. banka	890	895
Hrv. eskomptna	1525	1535
Banka Brod na Savi	265	270
Jugoslovanska banka	605	610
Jadranska banka	1900	
Ljubljanska kred. banka	900	650
Narodna banka	655	660
Praštrediona	8950	9050
Rečka pučka	520	525
Srpska banka	1250	1450
Eksploatacija drva	1250	1450
Dubrovačko parobr. dr.	5900	6000
Goranin	805	830
Narodna šumska ind.	760	780
Gutman	1800	
Slavonia	1190	

Beograd, valute: funti 122, dolar
34.50 do 34.75, franki 210 do 215,
lire 127 do 129, leji 52 do 52.50,
levi 40 do 40.50, marke 49.50 do 50
češke krone 41 do 42, napoleoni
116 do 118. Devize: London 122
do 123, Pariz 210 do 212, Zeneva
540 do 550, Praga 41.75 do 42.50,
Dunaj 6.80 do 6.85, Berlin 49 do
49.50

Dunaj, devize: Zagreb 382.50
do 387.50, Berlin 775.50 do 781.50,
Budimpešta 98.75 do 100.75, Buka-
rešta 785 do 805, Milan 1965 do
1985, Pariz 3362 do 3412.50, Praga
641 do 646, Zürich 8700 do 8750;
valute: dinar 1522.50 do 1548.50,
dolar 557 do 561, francoski frank
3237.50 do 3387.50, švicarski frank
8675 do 8725, češkoslovaške krone
649.50 do 654.50, ogrske krone
102.50 do 104.50, leji 785 do 805,
lire 1955 do 1975, marke 774.50 do
780.50, funti 1915 do 1935.

Dunaj, Efekti:	
Avstr. krona renta	99.75
„ majska renta	100—
Ogrska krona	140—
V. avstrijsko vojno pos.	71.26
Turške srečke	3075—
Kreditni zavod za trg. in ind.	1260—
Anglobanka	1189.70
Bankverein	1367—
Bosanska zemaljska banka	1680—
Avstro-Ogrska banka	6380—
Živnostenska banka	185—
Državne železnice	4818—
Labarde	2260—
Alpine-Montan	5350—
Praška železna industr.	13890—
Leykam, papirnica	6025—

Praga, devize: Berlin 119.75 do
121.25, Beograd 240 do 242, Var-
šava 14.25 do 15.25, Budimpešta
15.50 do 16.50, Sofia 98 do 99, Za-
greb 59.75 do 60.75, Bukarešta
119.25 do 120.25, jugoslovanske no-
te 234 do 236, Newyork 86 do 87,
London 304 do 306, Pariz 520.50
do 523.50, Milan 304 do 306, Švica
1369.50 do 1372.50.

Berlin, devize: Newyork 75.42
do 75.58, London 257.70 do 258.30,
Pariz 422.05 do 442.95, Milan
264.70 do 265.30, Dunaj 22.47 do
22.53, Praga 84.50 do 84.70, Budim-
pešta 15.355 do 15.395.

Zürich, devize: Berlin 8.775, Newy.
6.41, London 22.22, Pariz 38.15, Mi-
lan 22.85, Zagreb 4.60, Praga 7.60,
Bukarešta 9.20, Budimpešta 1.40,
Dunaj 1.90, avstrijske žigos. 1.30,
Varšava 1.10.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 806 m nad morjem									
Dan	Čas	Temperatura	Relativna vlaga	Vel. vetra	Nebo	Padavine	U. m.	U. m.	U. m.
4. dec.	7. uri	7.8	78	0.8	haze veča				
5. dec.	14. uri	7.8	78	2.2	"				
6. dec.	21. uri	7.8	78	1.2	"				

Srednja včrta linija temperatura 1.0 normalna 0.1

Vremenska napoved: Lepo hladno avr. vreme

Solnce vzhaja danes ob 7.30 zahaja ob 16.11

Ne morete spati? Niti delati? Imate
nervozne bolečine? Občutek zadovolj-
stva Vam doprinese Fellerjev pravi
Elza fluid! 6 dvojnatihi ali 2 veliki špi-
cijalni steklenici 42 K. Državna troša-
rina posebej.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju?
To zlo se odstrani s pravimi Fellerje-
vimi Elza-kroglicami, 6 škatlic 18 K.
— Zelodec okrepčujoča švedska tinktu-
ra, 1 steklenica 20 K. — Omot in poš-
tina posebej, a najceneje. **Eugen V.
Feller, Stajba donja, Elza-trg št. 351,
Hrvatska.** 436 D.

FRANK HELLER: 5
Prigode gospoda Collina.
Roman.
(Prevod iz švedščine. F. J.)
(Dalje.)

Kdor bi v petek 19. februarja 1906 pogledal v stanovanje velikega vedeža, bi našel čakalnico in delavnico prazno. Ta hip ni baš nikakega obiska in veliki mojster sedi v svoji zasebni sobi in se razgovarja s sivo oblečenim gospodom, ki živo spominja na magijca samega. V četrti sobi, v malem razglednem kabinetu, pa preži rujav Hindu in pritiska uho na luknjico v steni ter posluša, kaj govore v zasebni sobi gospodarjevi. Z njegovega obraza čitaš največjo napekost, njegove mandljeve črne oči pa pozorno gledajo pred se, v smeri proti čakalnici.

Ta Hindu ni nikdo drugi, nego naš doktor vsega prava, Filip Collin, in povest, kako je prišel na sedanje mesto, kaže zopet vso ironijo usode.

Razočaran baš v hipu, ko je videl pred seboj svojo zmagajočo, ogoljufano, nasamarjeno, okradeno je ostal Filip sredi neznanega Londona, kakor da se mu je potopila ladja in le z okroglo tisoč kronami v žepu. Ko si je opomogel iz prvega mrtvila, je naglo odhitel nazaj na kolodvor v Liverpool Street, da najde morda le še kakšen sled po neznancu. Dvomil ni več niti trenutke, da ga je okradel njegov so-

potnik. Vse je kazalo na to. Skupna kajita, kjer je lopov videl Filipovo listnico, razna srečanja tekom jutra, ostri pogledi neznančev, slednjič zopet srečanje v gneči. Toda vse iskane za neznancem je ostalo zaman. Na Liverpool-Street kolodvoru ni bilo za njim ni duha ni sluha in zaman je križaril Filip v prihodnjih dneh križem kražem po Londonu. Njegovi trdovratni naporji so ostali brez uspeha in njegova maščevalnost brez utehe. Prišel je že misliti na drugo sredstvo, s katerimi bi si pomagal.

Kar naenkrat je pa zagledal iskanega možakarja pred seboj! In ne enega samega, ampak kar naenkrat v trinajst eksemplarih! To je, našel je njegovo sliko — tako podobno, da ni bil niti trenutek v dvomu, — na hrbtih trinajstih sandwichmenov, tri najst postreščkov, ki so prenašali na svojih hrbtih reklamo za El Kabirja. V potezah te slike je Filip takoj spoznal žepnega tatu. Zadnjemu trinajstih sandwichmenov je dal s palico udarec po leseni tabli, na kateri je bila prilepljena slika. S tem ni hotel razžaliti poštnega postreščka, marveč samo izraziti svojo jezo na naslikanega možakarja. Potem je plačal policijsko kazen za svoje obnašanje in odhitel v Bond Street šte. 118b. Sprejel ga je sluga, ki ga je vprašal, ali ima napovedan sestanek. Filip je ironično odgovoril, da je njegov sestanek napovedan že več ko teden dni, in se je podal naravnost k El Kabirju. Po mučnem prizoru je

odšel kakih deset minut pozneje zopet skozi vrata. Pri magijcu samem se je prepričal, da je bil v toliko v zmoči, ker ni bil magijec sam oni možakar in sopotnik z ladje in vlaka, marveč njegov istotako prisotni brat, neki gospod Bateson. V razburjeni francosko-danski-angleški mešanici je Collin zahteval svoj denar, za odgovor je dobil sirov posmeh, na to je izustil najstrašnejše pretnje. Mišičasta brata sta ga vrgla ven. Med to proceduro se je Filip drl, kakor da ga devajo iz kože, pretel je z najhujšimi kazni na tem in onem svetu in grozil z policijo. Sekundo za njim je sifrčal na cesto še drug gospod. To je bil sluga, ki je Collina spustil k vedežu. Filip se je pred njim rešil v avtomobil, in predno se je pripeljal v Piccadilly (središče mesta), mu je v glavi dozorel maščevalni načrt.

Še isto popoldne so mnogi časopisi prinesli pod rubriko „Wanted“ insertat, v katerem je veliki vedež El Kabir iskal novega slugo. Prihodnji dan je dobil to mesto molčeč rjav Hindu z imenom Faiz Ulla. Teden dni pozneje je ta Hindu postal ljubljeneč svojega gospodarja in njegovih obiskovalcev. Gospodarju se še sanjalo ni, da skriva rjava koža njegovega najhujšega sovražnika, doktorja vsega prava, gospoda Filipa Collina iz Kristianshamma. In vendar je bilo res. Črne indske oči, ki so bile na videz tako zveste in udane, so z neumorno pozornostjo opazovale vse, kar se je dogajalo v Bond

Street št. 118 b in registrirale vse, kar se je njihovemu lastniku zdelo sumljivo in uporabljivo.

Kar je Filip sumil že od početka, o tem se je v kratkem prepričal. Vedeževalska brata nista bila zadovoljna z lepim zaslužkom svoje goljufive obrti, marveč sta informacije, dobljene od lahkovernih svojih žrtev, izrabljala še na svoj poseben način. Teden dni po sestanku vedeža z mladim, lepo gospo McRrisevo — Filip je sam sprejel njeno posetnico — je bil v njeno stanovanje pri belem dnevu izvršen drzen vlom. Ukradli so jej vse dragulje v vrednosti mnogo tisoč funtov in zdelo se je, da so vlomilci morali pravi dobro poznati izvestne hišne in domače navade okradenke. Gospe Morris same tisti čas ni bilo doma, marveč je odpotovala in Filip je pri svojem pričetku izvedel, da je gospod El Kabir sam nasvetoval svoji klientinji iz zvezd, naj odputuje takoj in za nekaj ni, da odvrne nesrečo. — Kajli kadar je bil gospod Filip prost, to je, kadar je bila čakalnica prazna in ni gospod Bateson pričakoval novih obiskov, takrat je Filip vedno smuknil v že omenjeno razgledno in opazovalno sobico. Od tod je tudi magijec skrivaj opazoval svoje obiske, predno jim je dovolil vstop k sebi. Če ni pri tem opazovanju našel dovolj podrobnosti, iz katerih bi bil mogel vedeževati, in to se je zgodilo često, ker je bil El Kabir poprej navaden na-

takar — potem je položil zadevo v bolj večje roke gospoda Batesona, svojega brata. Obisku so določili drug dan za sestanek, dotlej so pa poizvedovali podrobnosti o njem in jih tudi izvedeli vsled svojih dobrih podzemeljskih zvez z raznimi temnimi elementi. Na temelju teh podatkov je veliki El Kabir z lahkoto povedal vso prošlost in bodočnost. Nov čudovit dokaz njegovih sposobnosti! In posli so šli bolje, nego prej!

V tem prostoru je stal Filip danes, v petek dne 19. februarja 1906, uho je pritiskal na luknjico v steni k gospodarjevi zasebni sobi, oči pa je imel uprte proti čakalnici, da bi mogel takoj sprejeti morebiten obisk. Okrog tretje ure popoldne je namreč gospod W. Bateson pridrevil po stopnicah, zasoplen vprašal: „Ali je moj brat prost, Faiz Ulla?“ in je potem odšel v vedeževno zasebno sobo. Kakor puščica je smuknil tudi Filip po prstih na prežo. Zashlal je iz El Kabirjeve delavnice šepetanje, ki mu je sledila gluha tišina. Brata sta odšla v zasebno vedeževno sobo. Toda previdni Filip je imel tudi tja zvržano luknjico. Pri njej sedaj prisluškuje

(Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Dva gospoda iščeta privatno hrano v šenpeterskem predmestju. — Naslov na upravo „Jutra“ pod „Hrana“. 520 4

Gospodična z večletno pisarniško prakso, vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, izvežbana strojepiska, želi dobiti službo pri kakem denarnem zavodu ali večjem trgovskem podjetju. Ponudbe prosi na upravo „Jutra“ pod „Primorka“. 537 2-2

Dobri prazni sodi od mineralnega olja naprédaj: Miklošičeva cesta 18, Deželna tiskarna. 550 3-3

Proda se: Hiša z vrtom, hlevom, šupo itd. v bližini mesta, na jako lepem prostoru. — Proda se tudi svet ob cesti za štiri stavbišča. Cena jako ugodna. Kje, pove uprava „Jutra“. 549 2-1

Krasen nov perzijski kožuš iz skunks, brez podloge, in ala ka-lisla se ceno proda v trgovini Šaro, Šelenburgova ulica. 542

Prodajam 12 novih voz vseh vrst, dva moderna mesarska, eden za gasilno društvo s šestnajstimi sedeki in celim orodjem. Ludovik Malga, kovaški mojster, Gomilsko. 2-2

Stenice, ščurki in vsa golazna mora pogniti — ko porabljate, morate preizkusiti sredstva kot: za ščurke K 20 — za stenice K 12 — prasek za uši v obliki in perilu K 10 — in K 20 — prasek proti mrčesom K 10 — in K 20 — mazilo proti ušem pri ljudeh K 5 — in K 10 — id. Pošljite po povzetu zavod za eksport M. Jünker, Petrinjska ulica 3, Zagreb br. 33. 294 9

Krompir v množinah od 200 kg naprej, oddaja družba „JADRAN“, Dunajska cesta 9 po ceni K 1.80 za kilogram. Istotam se dobi tudi odbrana krompir za krmo po ceni 80 v za kilogram. 516 4

Priporočamo dom-če tvrdke:	Mali trgovski in obrtni oglasnik.	Izbija polj-bno. Vsaka objava 4 K.
Brusarnica: Vanino Vekoslav, Stari trg 2.	Špedicija: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]	
Krojači: Jamnik Anton, Rožna ulica 29. Semraic Jakob, Gradišče 5/L.	Trgovine: Oblat Aleks., zaloga čevljev vsake vrste, Sv. Petra cesta 28. Rogelj Marija, manufaktura, Sv. Petra c. 38. Sandrin J., zaloga usnja, podplatov itd. na debelo, Mestni trg 6. Mikuš L., izdelovanje dežnikov, Mestni trg 15. [20] Sax Ivan, konfekcijska trgovina, Stari trg 8. -1	
Zensko krojaštvo: Medved Rozi, Mestni trg 24/III. [d. p.]	Urarji: Ravnihar Ivan, Sv. Petra cesta 44. 8	
Mestni graditelj: Treo Viljem, Gosposvetska cesta 10.	Razno: Strojne načrte in proračune Ign. Petrowicz, Celovška cesta 66. [d. p.]	
Modistke: Horvat Minka, Stari trg 21. Hribar Rozl, Rimska cesta 6. [d. p.]		
Puškarji: Kaiser F. K., Šelenburgova ul. 6. [t. l.]		
Skladišče: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]		

Strugarja 546
z dolgoletno prakso in z dobrimi izpričevanji sprejme takoj rudnik Trbovlje.

Izurjenega 3-1
strojepisca ali strojepis'o išče notar v Črnomlju
Nastop službe takoj, plača po dogovoru.

Prvovrsten nov klavir 546
tvrdke Blüthner
se prodá.
Samo resni interesi naj se oglase pri tvrdki Ranzinger, Cesta na južno žel. 9.

Išče se
dobro izvežbana prodajalka
za kuhinjski oddelek, pri tvrdki Pinter & Lenard v Mariboru. 547

Meinl-ov čaj
nove žetve dospel.
Podružnica: Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 1.
Telefon 544. 531

Coklje trpežno izdelane, gornji del iz dobrega usnja, izdeluje Cevljarska zadruga Vrbovec pri Mozirju. 538 5-1
Zahtevajte cenik!

Naznanilo.
Cenjenim odjemalcem trgovcem vljudno naznanjam, da sem zopet dobil večjo pošiljavo
sukanca, bombaža, Aide-svile za prešivanje (štepanje) ter rokavice po nizkih cenah.
Se priporočam 551

Oroslav Čertalič
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33.
Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega
haložana
naj se blagovoli poslužiti tvrdke:
Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug pri Sveti Barbari v Haložah. 36-26

Mizarji, pozor!
Furnir žagan, 1 in 2 mm debel, orehov, hrastov itd. 343
se ceno prodá.
Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
Pisalne stroje Remington nudi tvrdka 526 10-4
K. A. Kregar, Ljubljana.

Naročajte in širite sledeče leposlovne knjige:

Dostojevskij-Levstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K po pošti pripor. 4 K 60 v več.

Goncourt-Pastushkin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.

Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.

Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 23 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 80 v več.

Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti 1 K 80 v več.

Stritarj va antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v več.

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvezek broš. 20 K, po pošti 3 K več, II. zvezek broš. 22 K, po pošti 2 K 60 v več.

Knjige se naročajo pri založništvu:
Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6. 66 16

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani
Ustanovljena leta 1881.
obrestuje hranilne vloge po čistih:
3%
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.
Kredit vseh vrst.
Hranilne vloge K 70,000.000.
Tekoči račun. 11 21
Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.